

ÆLDREPOLITIK

Vejle Kommune 2018-2025

Vejle
...med vilje

FORORD

Hvad er det gode ældreliv?

Netop det spørgsmål giver mange forskellige svar. Det, der er vigtigt for dig, er ikke så vigtigt for andre. I Vejle Kommune ønsker vi, at alle skal leve det liv, de ønsker.

De fleste mennesker vil gerne bidrage i det omfang, de kan, og de vil gerne klare sig selv. Vejle Kommune ønsker derfor at skabe de bedste rammer for, at de ældre kan mest muligt selv. Samtidig ønsker vi at være der for de ældre, der har behov for hjælp og støtte – i hverdagen eller i kortere perioder.

Ældrepolitikken viser retningen for indsatsen for Seniorområdet i perioden 2018-2025 og tager højde for de fremtidige tendenser og udfordringer på området.

Og hvad angår udfordringer, står vi i Vejle Kommune – ligesom andre kommuner – over for en opgave med flere ældre i de kommende år. Det betyder, at Vejle Kommune fremover får flere borgere over 65 år, der lever længere, men som også forventes at være raske i flere år end hidtil. Det skal tænkes ind i den fremtidige indsats i forhold til ældre borgere.

Ældrepolitikken er bygget op om 6 centrale temaer, der vil være i fokus i de fremadrettede tiltag. Temaerne vil blive omsat til handleplaner, der vil være styrende for de videre initiativer og tilbud til borgerne over 65 år i Vejle Kommune. En gang årligt præsenteres seniorudvalget for en status i forhold til arbejdet med ældrepolitikken.

Vi ved ikke alene. Derfor er vi i Seniorudvalget glade for alle de mange input, vi har modtaget undervejs i processen med at udarbejde politikken. Ældrerådet har været en aktiv sparringspartner, og derudover har vi modtaget mange værdifulde input fra ældre borgere, medarbejdere, virksomheder, interesseorganisationer, pårørende, frivillige og mange andre på en temadag og workshops. Det giver liv til en politik og er med til at hjælpe os med at folde temaerne ud.

I Seniorudvalget glæder vi os til at bruge ældrepolitikken aktivt, så ældre borgere i Vejle Kommune kan have et godt, aktivt og værdigt ældreliv.

Politikken er godkendt oktober 2017.

Mange hilsner

Holger Gorm Petersen

Formand for Seniorudvalget, 2017

Temadag
8. maj 2017

Dialog og
sparring

Vejle
...med vilje

BAGGRUND

Vejle Kommunes ældrepolitik skal række ind i fremtiden og vise retningen for indsatsen til ældre borgere med behov for støtte. Lovgivningen og nationale initiativer på ældreområdet er altid gældende på området – og så skal ældrepolitikken også ses i sammenhæng med allerede eksisterende politikker og strategier i Vejle Kommune, der har indflydelse på ældre borgere.

Politikken er inddelt i 6 temaer, som vi peger på, skal bidrage til et godt, aktivt og værdigt ældreliv. Temaerne er udvalgt ved at kigge på fremtidige tendenser i samfundet, som påvirker vores måde at leve på i de kommende år. Vi forventer, at følgende tendenser får betydning for den indsats, som Vejle Kommune skal tilbyde ældre borgere med behov for støtte:

1. Flere ældre i Vejle Kommune

I Vejle Kommune bliver der flere ældre i fremtiden. Prognoser viser, at der i Vejle Kommune vil være en stigning på 50 % i antallet af borgere på 65 år eller derover (set i forhold til 2013) frem til 2033. Antallet af raske leveår i samme periode vil også stige med ca. 3 år. Vi forventer derfor flere ældre i kommunen, men også at de er raske i flere år. Dette tænker vi ind i den fremtidige indsats til ældre borgere. At have en sund alderdom og bruge deres ressourcer bedst muligt er også vigtigt, når det handler om at skabe det gode ældreliv.

2. Demens rammer flere danskere

Omkring 15.000 danskere bliver hvert år ramt af demens. I 2017 er der 35.100 danskere over 65 år, som har en demensdiagnose, men langt flere er ramt. Vi regner med, at antallet stiger i de kommende år i takt med, at der bliver flere ældre. Demens er en sygdom, der vender op og ned på livet for både den demensramte og de pårørende. Regeringen har derfor lavet en national demenshandleplan, så Danmark bliver et demensvenligt samfund, hvor mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt og værdigt liv. Borgere i Vejle Kommune skal derfor med ældrepolitikken kende rammerne for dette arbejde, og politikken skal vise retning for arbejdet i de kommende år på området.

3. Forandringer i sundhedsvæsenet

Desuden står alle kommuner over for en række store og nye opgaver i arbejdet med *Det nære sundhedsvæsen*, hvor en række opgaver, som regionerne tidligere har løst, nu skal løses i kommunerne. Samarbejdet om borgernes sundhed og behandling på tværs af kommune, region og praktiserende læge er vigtigt for at lave gode forløb for borgerne. Vejle Kommune skal bidrage til, at dette samarbejde udnyttes bedst muligt, og at borgerne oplever sammenhæng i indsatsen og føler sig trygge i overgange mellem sektorerne.

Vores politik

Ældrepolitikken 2018-2025 tager udgangspunkt i det liv, som leves hver dag hos borgerne i kommunen. Derfor er det vigtigt, at de selv har været med til at udvikle politikken. Også medarbejdere, interesseorganisationer, politikere og virksomheder har bidraget og fortalt, hvad de synes er vigtigt, når vi taler om det gode ældreliv – og særligt hvordan de udvalgte temaer bedst bliver udfoldet og giver mening.

Seniorudvalget har godkendt temaerne med udgangspunkt i national og lokal viden om, hvad der er væsentligt for det gode ældreliv. Endelig har Ældrerådet været en aktiv samarbejdspartner og bidraget med dialog og sparring for at kvalificere indholdet.

Vejle Kommunes ældrepolitik indeholder følgende temaer:

DIN BOLIG

– trivsel og hjemlighed

TEKNOLOGI

– tæt på borgeren

LIVET MED DEMENS

– tryghed i hverdagen

DET AKTIVE VALG

– folder livet ud

RELATIONER & NETVÆRK

– kernen i livet

SAMMEN OM SUNDHED

– kvalitet, kompetencer og tryghed

DIN BOLIG – trivsel og hjemlighed

En bolig er et sted, vi hører hjemme, og en fast base, hvor vi laver det, vi sætter pris på. I Vejle Kommunes plejeboligstrategi svarer 45 % af de adspurgte over 65 år, at de allerhelst vil blive i egen bolig og få hjælpemidler, når de ikke længere kan klare sig selv. Men behovene er forskellige, og der skal være plads til, at alle føler sig trygge i deres bolig, uanset om de har boet i deres hjem i mange år, eller om de flytter i en plejebolig. Fælles for alle er dog ønsket om at have et hjem, hvor man er tryk og føler sig tilpas. Der er mange overvejelser, når du bliver ældre og skal vælge bolig. Hvor skal du bo? Hvor stor skal boligen være? Skal den være i nærheden af dem, du kender? Eller er det vigtigere, at boligen ligger i byen tæt på byliv og transportmuligheder? Boligen danner også ramme om et fællesskab. Det kan være lokalområdet, du har boet i hele dit liv. Det kan også være på et plejecenter, hvor du deltager i aktiviteter og andre fællesskaber. Vi har alle forskellige behov og ønsker. Vejle Kommune ønsker at støtte op om borgernes boligvalg.

Vejle Kommune vil:

- hjælpe og støtte ældre, der ønsker at blive længst muligt i eget hjem.
- tilbyde teknologiske løsninger og hjælpemidler, der kan skabe gode muligheder for at klare sig bedst muligt hjemme.
- sørge for, at den ældre kan være en del af et fællesskab uanset, om den ældre bor hjemme eller på et plejecenter.

Trivsel
Indretning

Teknologi

Tryghed
Fleksibilitet

Placering

Støtte op
om borgernes
boligvalg

**„Uanset hvor jeg kommer til at bo,
håber jeg, at det er et sted, hvor jeg
kan være en del af et fællesskab.“**

(Sagt af borger på temadag 8. maj 2017)

Vejle
...med vilje

TEKNOLOGI – tæt på borgeren

Teknologi giver frihed, livskvalitet og mulighed for at klare flere opgaver selv i hverdagen – men kun når teknologien matcher borgerens behov. Teknologi kan også frigøre medarbejderne til andre opgaver og til ældre, som har større behov for pleje og hjælp: Typisk opgaver, der kræver nærvær og en personlig relation. Vejle Kommune ønsker derfor at give ældre mulighed for at bruge teknologi og digital kommunikation, hvor den giver mening og skaber værdi. Mange er allerede i dag glade for teknologiske løsninger i hverdagen. Det vil Vejle Kommune gerne arbejde for, at flere borgere i fremtiden får glæde af. Det betyder, at Vejle Kommune vil gøre teknologierne mere tilgængelige for de ældre og fortælle dem om de muligheder, teknologier og digitale løsninger giver.

Vejle Kommune vil:

- tilbyde teknologiske løsninger, som giver mening og værdi.
- øge borgernes kendskab til velfærds-teknologiske løsninger.
- rådgive og støtte borgerne i at bruge og udnytte de teknologiske løsninger.
- uddanne medarbejderne til at arbejde med de teknologiske løsninger.
- samarbejde med virksomheder og udvikle gode løsninger med teknologi, der matcher borgernes behov.

Det skal
give mening
Frihed

Husk etikken
Livskvalitet

„Det er spændende med alle de nye muligheder med teknologi. Jeg ville da heller ikke undvære min opvaskemaskine i dag.“

(Sagt af borger på temadag 8. maj 2017)

*At kunne
klare sig
selv*

„Der er opgaver, hvor varme hænder ikke altid er den bedste løsning – hjælp til toiletbesøg er en af dem.“

(Hørt på temadag 8. maj 2017)

*Vejde
...med vilje*

LIVET MED DEMENS – tryghed i hverdagen

Demens er en sygdom, der ikke kun rammer den enkelte, men også familien og omgangskredsen. De demensramte har svært ved at huske, svært ved at orientere sig og finde vej – og er generelt frustrerede over, at sygdommen tager over. Som ægtefælle eller pårørende oplever mange, at det kræver sit at passe en forælder eller ægtefælle. Mange vil gerne hjælpe og gerne give de demensramte mulighed for at blive boende, hvor de føler sig hjemme og trygge. Men nogle gange er der behov for et pusterum, en samtale med faglige eksperter eller blot et par gode råd i en presset hverdag. Vejle Kommune skal være en demensvenlig kommune og sikre mulighed for dialog og støtte til de pårørende.

Vejle Kommune vil:

- skabe gode rammer for ældre med demens. Det skal bl.a. ske gennem tidlig opsporing, tværfagligt samarbejde og aktiviteter, så både den demensramte og de pårørende får en tryk hverdag og et godt liv.
- have fokus på at hjælpe de pårørende til et liv med demens i familien, bl.a. samvær, rådgivning, undervisning og muligheder for aflastning og en god dialog med pårørende i hele sygdomsforløbet.
- styrke medarbejdernes viden og færdigheder til at støtte borgere med demens.
- udbrede viden om demens.

Gode rammer
Livskvalitet

Tryghed
Teknologi

„Det er vigtigt, at viden om demens bliver mere udbredt. Det må ikke være sådan, at eksempelvis børn bliver bange for en borger, fordi de har hørt, at han er dement.“

(Sagt af medarbejder på temadag 8. maj 2017)

*Vejde
...med vilje*

DET AKTIVE VALG — folder livet ud

Vi skaber vores liv gennem de valg, vi tager. I bedste fald har vi modet, ressourcerne og den nødvendige viden til at tage beslutninger, men det er ikke altid sådan. Det aktive ældreliv handler om at leve med mest mulig glæde og livskvalitet i hverdagen. Men hvad er et aktivt liv? Det er forskelligt fra person til person. Nogle ønsker aktiviteter, der giver en sundere og stærkere krop. Andre vil hellere styrke det intellektuelle. Det betyder, at Vejle Kommune skal møde de ældre, hvor de er og tage udgangspunkt i deres behov og ønsker til tilværelsen. Det betyder også, at personalet skal fokusere på borgernes ressourcer og give dem mulighed for at klare de opgaver, de selv kan.

Vejle Kommune vil:

- gøre det muligt for borgerne at træffe gode valg.
- have fokus på rehabilitering og dermed have fokus på at bringe borgernes ressourcer i spil.
- synliggøre, rådgive og vejlede om aktiviteter til et aktivt ældreliv.
- have fokus på aktiviteter, der giver borgerne de bedste muligheder for at bevare deres fysiske og mentale sundhed.

Frihed til
at vælge

Rehabilitering
Inddragelse

*„Et langt liv er ikke godt nok.
Et godt liv er langt nok.“*

(Ordsprog, ukendt)

*Se muligheder
Aktiv
tilværelse*

*Vejle
...med vilje*

RELATIONER & NETVÆRK — kernen i livet

Alle vil gerne være noget for nogen. Fordi nærvær, oplevelser og fællesskaber er med til at skabe et meningsfuldt liv – og med til at forebygge ensomhed og isolation. Mange lever desværre et liv, hvor de føler sig ensomme. Det kan have store konsekvenser for både dem selv og omgivelserne. Vejle Kommune ønsker derfor at give de ældre bedre muligheder for at have forskellige relationer hele livet – uanset om det drejer sig om et godt naboskab, mødet på tværs af generationer eller en frivillig besøgsven, som kommer forbi til en kop kaffe.

Velfærd handler ofte om mere end de ydelser, man får fra kommunen. Velfærd er også følelsen af at indgå i fællesskaber og at bidrage med noget. Særligt kan det for mange være givende, at generationer på tværs giver noget til hinanden. At børnene øver sig i højtlesning hos en beboer på et plejecenter. Modsat fortæller den ældre beboer historier fra krigens tid. Begge bidrager, og begge får noget igen.

Vejle Kommune vil:

- støtte ældre i at bevare og skabe relationer til andre mennesker.
- bidrage til, at alle borgere oplever sig som en integreret del af samfundet, hvor man vil hinanden.
- styrke samarbejdet mellem borgere, pårørende og medarbejdere.
- gøre det spændende og attraktivt at være frivillig.

Venskab
uden alder

Alle vil gerne
være noget
for nogen

Frivillighed
sociale
aktiviteter

Familien

„Der findes et hav af muligheder for aktiviteter til ældre mennesker. Det svære er at have overblik over dem alle og have modet til at deltage i dem. Det kunne jeg godt bruge hjælp til.“

(Sagt af borger på temadag 8. maj 2017)

Vejle
...med vilje

SAMMEN OM SUNDHED – kvalitet, kompetencer og tryghed

En del ældre borgere får brug for hjemmepleje, at komme på sygehuset og at tale med egen læge – og ofte i samme periode. Der er derfor behov for et godt samarbejde på tværs.

I fremtiden skal kommunerne løse flere og andre sundhedsfaglige opgaver end tidligere, og mange fagligheder skal bidrage til gode løsninger med høj kvalitet. Det betyder, at Vejle Kommune vil være en aktiv samarbejdspartner ved at skabe gode overgange på tværs af systemer.

Borgerne skal opleve, at der er en sammenhæng i indsatsen, selvom de modtager ydelser fra forskellige. Kommunen skal være klar til at hjælpe borgerne, når de bliver udskrevet fra sygehuset, og kommunens personale skal følge op på særligt de svage og kronisk syge borgere for at undgå genindlæggelser. Endeligt skal der være fokus på at forebygge og tidlige indsatser for at undgå, at borgerne bliver indlagt.

Vejle Kommune vil:

- samarbejde aktivt med sygehus, egen læge, apotek og andre for at sikre sammenhæng for borgerne og en god overgang imellem sektorerne.
- arbejde systematisk med tidlig opsporing for at undgå indlæggelser.
- støtte den enkelte borger i kontakten med sundhedsvæsenet.

Tæt
opfølgning
Forebygge
indlæggelser

Det nære
sundhedsvæsen
Koordinering

Behandling
i eget hjem

***„Det er ok at blive udskrevet tidligt – det er bare vigtigt,
at der står nogen klar til at tage imod en derhjemme.“***

(Sagt af borger på temadag 8. maj 2017)

Vejle
...med vilje

Politikere
virksomheder
medarbejdere

Fotos: Indsamling af ideer i forbindelse med udvikling af ældrepolitikken.

Samarbejde
Indsats

Borgere

Vejle
...med vilje

vejle.dk
altid tæt på ...

Skolegade 1 | 7100 Vejle
Tlf. 76 81 00 00 | post@vejle.dk | www.vejle.dk